

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK HAREKETİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 6286
Tarih: 21.12.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Televizyon dizilerinde yaygın olarak yer alan şiddet, cinayet, militarizm, nefret söylemi, taciz ve cinsel saldırı gibi şiddet ve çatışma kültürünü besleyen yayın ve program içeriklerinin birey, aile ve sokaklardan başlayarak tüm toplumsal yaşama olan olumsuz etkilerinin bütün yönleriyle araştırılıp, alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Yıldırım

HDP Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili

Filiz Kerestecioğlu

HDP Grup Başkanvekili

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Demokratik çözüm ve barış sürecinin sona ermesi, operasyonların, sokağa çıkma yasaklarının ve akabinde OHAL rejiminin başlamasıyla birlikte televizyonlarda da militarizm ve milliyetçilik eksenli özel harekât dizileri eş zamanlı olarak yayına girmiştir.

Senaryo danışmanlığını kamuoyunun yakından tanıdığı bazı “güvenlik uzmanlarının” yaptığı “İsimsizler”, “Savaşçı” ve “Söz” dizileri, televizyonları deyim yerindeyse üniformalı cephe yayıncılığına taşıdı. İktidar merkezli siyasetin demokratik çözüme yönelik müzakere çizgisini terk eden “güvenlikçi” politikalarının seyrine göre senaryoları uyarlanan bu diziler; Bölge’de yaşanan çatışmalı sürecin, 20 Temmuz 2016 tarihi itibarıyla başlatılan OHAL rejiminin psikolojik, toplumsal altyapısını tamamlama ve izleyici kitlesini militarist politikalar doğrultusunda motive etme rolü oynamaktadır. Toplumda “düşman ve tehdit” algısını sürekli canlı tutmaya çalışan söz konusu dizilerde bolca, çatışma, operasyon, öldürme, bombalama, sabotaj vs şiddet adına ne varsa sahnelenmektedir.

Nefret söylemi dizilerdeki diyaloglarda yaygın olarak kullanılmakta, Güneydoğu “terör-suç yuvası”, orada yaşayanlar potansiyel “terörist”, “suçlu” gibi gösterilmekte, senaryo gereği “devletin” yanında yer alan vatandaşlar “iyi”, diğerleri ise “kötü” gibi algılatılmaya çalışılmaktadır. Bu dizilerde işlenen ana tema her zaman olduğu gibi “erkek devlet”, “militarist devlet” ve buradan üretilmeye çalışılan bir sanal kahramanlık modelidir. Geçmişte

bu içerikteki diziler cemaat televizyonlarında yayınlanırdı. 15 Temmuz darbe girişimi sonrası KHK'yla kapatılan Samanyolu Televizyonunda yayınlanan "Tek Türkiye", "Şevkat Tepe" gibi diziler de aynı konsepti içeriyordu. Şu an yayınlanan dizilerin "darbeyle mücadele" kapsamında kapatılan "cemaat medyasıyla" neredeyse aynı içeriğe sahip olması, televizyon yayınları aracılığıyla yürütülen ve toplumsal mühendisliğe dayanan "psikolojik savaş" olgusunun güç dengeleri değişse bile değişmeyeceği gerçeğini gözler önüne seriyor.

Şiddet kültürü sadece özel harekât dizilerinden beslenmiyor. "Aşiret-töre-aile-aşk" ilişkilerini konu alan kimi diziler de içerdiği şiddet, taciz, cinsel saldırı, öldürme sahneleriyle sokaktaki, yaşamdaki şiddeti, taciz ve cinsel saldırıyı besliyor. Bir dizide kız çocuğu üvey babasının iğrenç tacizine maruz kalıyor, bir başka dizide kadın şiddete uğruyor, aldatılıyor, kapı önüne konuluyor. Kadın cinayetleri haber bültenlerinde "öfkeli koca", "Aşkına karşılık vermediği sevgilisi tarafından öldürüldü" şeklinde cinayet gerekçelendiren, meşrulaştırmaya çalışan ifadelerle izleyiciye aktarılıyor. Kamu yayıncısı TRT ekranında yayınlanan bir belgeselde savaş nedeniyle Suriye'den kaçan ve babası öldürülen kız çocuğunun "canlı bomba" olmak istediği alt yazıyla ekrana yansıtılıyor. Yine TRT'de bir yorumcu Avrupa Birliği yetkilisi için nefret söylemi kullanabiliyor. İktidara yakın bir TV yorumcusu canlı yayında muhalif görüş belirten izleyicilere "tükürebiliyor". Bu konudaki örnekleri çoğaltmak mümkündür.

Bir bütün olarak toplumsal barışa ve bir arada yaşama iradesine zarar veren "erkek-devlet-iktidar-militarizm-milliyetçilik" eksenli yayın içeriklerinin; yaygınlaşan şiddet kültürü, artan kadın cinayetleri, tırmanan bireysel silahlanma, gelişen nefret söylemleri, özel yaşama/giyim tarzına saldırı ve toplumsal kutuplaşmadaki yönlendirici, besleyici etkisi yadsınamaz. Bu yayınların yarattığı iklimin etkisini bir sosyal medya kullanıcısının Irak Federal Kürdistan bölgesinde yaşanan deprem sonrası "Bırakın gebersinler" şeklinde attığı ırkçı tweette görmek mümkün. Veya kamuoyuna da yansıdığı üzere kendisini devlet görevlileri olarak gösteren bir takım kimliği belirsiz kişilerin devlet adına rol üstlenip Ankara'da bir üniversite öğrencisini kaçırp, tehdit etmesi örneğinde olduğu gibi. Özel harekât dizileri izlenme rekoru kırarken, Bölge'de polis panzeri bir eve girip bir kadını veya sokakta bir çocuğu ezerek ölümüne neden olabiliyor. Eski Milletvekilimiz Aysel Tuğluk'un annesinin mezarına "Burası Ermeni mezarlığı değil" sloganı eşliğinde yapılan ırkçı saldırı bir başka örnektir. Yine Malatya'da Alevilerin evlerinin işaretlenmesi, bir ortaöğretim öğrencisinin okula silah sokup arkadaşını vurması gibi bireysel ve toplumsal yaşamı tehdit eden tüm bu olaylar zinciri dizi içerikleriyle eş zamanlı ilerlemektedir.

Tüm bu nedenlerle şiddet kültürünü besleyen dizi ve programlar başta olmak üzere tüm televizyon yayınlarının hem bireysel hem de toplumsal alandaki olumsuz yansımalarının, yol açtığı sonuçların bütün boyutlarıyla araştırılıp, alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu'nun kurulması önem arz etmektedir.